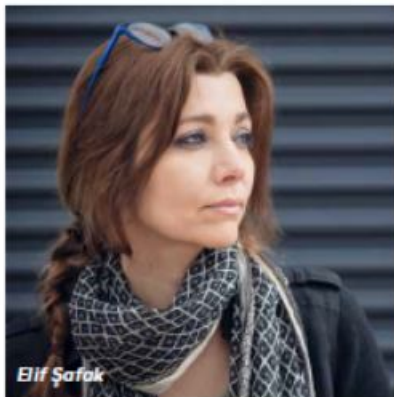

HAFTALIK KİTAP DERGİSİ

6 HAZİRAN 2019 / YIL: 1 / SAYI: 13 / FİYATI: 10 TL

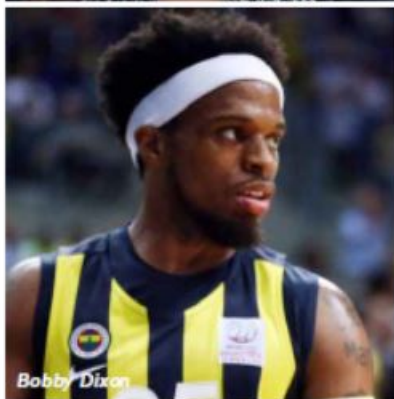
KİTAPSEVER

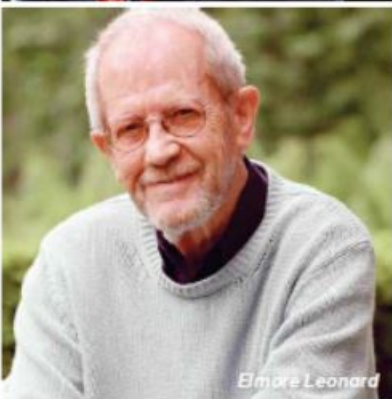
Elif Şafak

John Banville

Bobby Dixon

Elmore Leonard

BAYRAM ZAMANI

Bu hafta, Elif Şafak'tan *On Dakika Otuz Sekiz Saniye*, John Banville'den *Mrs Osmond*, Bobby Dixon'dan *Savaşçı Dipten Zirveye* ve Elmore Leonard'dan *Bücürü Ayarla* gündemimizde...

VE HER HAFTA YAZILARIYLA

• ASLI PERKER • DOĞU YÜCEL • ECE ERDOĞUŞ LEVİ
• ERAY AK • İREM UZUNHASANOĞLU • MEHMET AKİF MEMMİ
• NAZLI BERİVAN AK • YENAL BİLGİCİ

BU HAFTA

101

KİTAP TANITIMI

10 DAKİKA OTUZ SEKİZ SANİYEYE KOCA BİR HAYAT SIĞAR MI?

Elif Şafak'ın heyecanla beklenen son romanı *On Dakika Otuz Sekiz Saniye*, Doğan Kitap etiketiyle Türkiye'deki okurlarına kavuştu. Şafak bu romanında genelevde çalışan bir kadının hayatını anlatırken, onu kâh doğu masallarıyla kâh ülke insanların acılarının sınıandığı politik olaylarla yoğuruyor.

"İnsan bir yere ait değilse, eninde sonunda terk etmeli orayı." sf:34

Tekila Leyla'nun yorgun ve kışkırtın bedeni terk ediyor dünyamızı. Geride masal gibi bir arlatı bırakarak... Elif Şafak'ın heyecanla beklenen son romanı *On Dakika Otuz Sekiz Saniye*, Doğan Kitap etiketiyle Türkiye'deki okurlarına kavuştu. Şafak bu romanında genelevde çalışan bir kadının hayatını anlatırken, onu kâh doğu masallarıyla kâh ülke insanlarının acılarının sinandığı politik olaylarla yoğuruyor ve insanlığın, ahlâkın ne olduğunu sorgulayacağımız hazin bir masalı kucakımıza usulca bırakıyor. Usulca dememin sebebi, kafamızdan gözümüzden aşağı boca edilen, yüzümüze çarpılan ülke gerçeklerinden ziyade, bunu bir masalın içinde harmanlayarak bir nirni gibi surması. Romanın girişinde bir çöp tenekesinde ölü bulunan Tekila Leyla'nun bedenini hızla karşılayan okur, ilerleyen satırlarda bunu Leyla'nun tertemiz kalbini hak etmeyen dünyadan kurtuluşu olarak görüyor.

Bu romanı sadece bir kadın anlatısı olarak görmek ona büyük haksızlık olacaktır, zira Elif Şafak uyguladığı tekrikle kalemını sınıksız tutan, roman tekniğinin ne olduğunu çok iyi bilen, ruhunu okuyan bir yazar olarak karşınızda dimdik duruyor. İnsan zihninin olduktan

sonra on dakika otuz sekiz saniye daha çalıştığını karutlayan bilimsel bir makaleden yola çıkarak, Tekila Leyla'nun bir çöp tenekesine atıldıktan sonraki on dakika otuz sekiz saniyesini kitap bölümlerine ayırarak, her bölümde hayatının bir kesitine odaklanıyor. Yaşamından verilen kesitler doğumuna, çocukluğuna, ilk gençliğine ve geneleve düştüğüne kadar uzanıyor.

İlk dakika tabii ki doğumuna ait... Van'da doğan Afife Kamile Leyla, doğar doğmaz annesinden alınıp babasının birinci eşine veriliyor ve annesini teyzesi bilen Leyla'nun hazin hikâyesi de böylece başlamış oluyor.

Elif Şafak'ın *Sıyahı Sıt'ı*ntı okuyanlara tarudık gelecek sahneler, lohusalığa dair ince detaylar, hırafeler, batıl inançlar bu kez Leyla'nun doğum sahnesinde anlatılıyor. Doğar doğmaz ağlamayışı, Ebe Nine'nin ona "ağla ki yaşadığın: mlayasın," (sf:34) telkiniyle son buluyor. Leyla, işte bu sözlerle bundan sonra gözyaşlarını içine akatacağı hayatına adım atmuş oluyor.

Altı yaşında ilk kez ailesiyle çıktığı tatilde, diğer yegenleriyle birlikte uyuduğu odasına gizlice süzülen kırk üç yaşındaki amcası ise onun hayat travmalarının ilkinin ve belki de en büyüğünü oluşturuyor. Ensesin, çocuk tacizlerinin ve ölümlerinin gündemde olduğu ve hepimizin tıylerini ırptettiği bir dönemde

Bu romanı sadece bir kadın anlatısı olarak görmek ona büyük haksızlık olacaktır, zira Elif Şafak uyguladığı teknikle kalemını sımsıkı tutan, roman tekniğinin ne olduğunu çok iyi bilen, ruhunu okuyan bir yazar olarak karşımızda dimdik duruyor.

yazar da bu meseleyi kendine dert edinip, edebi metne yedirmeyi başarmış. Kanayan yaranıza dikkat çekerek belli bazı yasaların değişimine katkıda da bulunabilir.

Şafak, Van'a uzanunca tabii ki görmezden gelemeyeceği meselelerle de karşılaşılıyor okurunu. Bir Kürt ailesine doğan Leyla, dedesinin o topraklardan sürülmesine yardım ettiği Ermeni bir ailenin evinde yaşarken sokakta Ezidi bir çocuğun etrafına çizilen çembere şahit oluyor ve yıllar sonra hulahop çeviren yabancı bir artist gördüğünde, ayrı çemberin nasıl olup da birinin özgürlüğü diğerinin de kaskacı olduğunu sorguluyor.

Roman ilerledikçe, *Bin Bir Gece Masalları* gibi hikâye hikâyeyi getiriyor. Leyla'nun beş kadim dostu Trans birey Nostalji Nalan, Sabotaj

Sinan, Mardinli Hümeyra, Cemile ve genelev temizlikçisi Zeynep 122'nin hikâyeleri anlatıldıkça roman katmanlaşıp, zenginleşiyor.

"*Bütün yara izlerinle seviyorum seni,*" (sf.209) diyen Leyla'nun tek aşkla D/Alî'de ise okuru hüzne gark edecek bir hikâyeye bekliyor. Kanlı 1 Mayıs 1977'den Batman intiharlarına, genelev kadınlarının sorunlarından homofobik bir toplumda yer edinmeye çalışan trans bireylere kadar geniş bir yelpazeyle sahip olan roman "Coğrafya mı kaderdir, aile mi?" sorusuna yanıt verirken, insanın gerçek ailesinin illa kan bağı olduğu kişiler değil, hayatına değen kadim dostları da olabileceğini karutıyor.

"*İnsan sevdiklerine karşı vazifesini yapmazsa, nasıl iyileşir içindeki yara?*" (sf.249)

*On Dakika Otuz Sekiz Saniye/
Elif Şafak/ Doğan Kitap/
Roman/ 392 Sayfa*